

Integrated reporting vergt integrated thinking

Visie NBA Young Profs

Aanleiding

Op 16 april 2013 publiceerde de IIRC het consultatiedocument rondom Integrated Reporting. Naar aanleiding van de ingestelde consultatieperiode van de IIRC heeft de NBA een apart consultatietraject gestart¹, dat uiteindelijk zal leiden tot een collectieve NBA-reactie die medio juli aan de IIRC zal worden verzonden.

De NBA Young Profs erkennen dat Integrated Reporting nog niet volledig is uitgewerkt maar wel mogelijk een belangrijk verantwoordingsobject is voor ondernemingen. De accountant kan de externe onafhankelijke zijn die waarde toevoegt aan de betrouwbare verantwoording van dit geïntegreerde document van zowel financiële als niet-financiële informatie.

Uitgangspunten en doelstelling

Voor onze reactie hebben wij ons gebaseerd op:

- Het consultatiedocument van de IIRC van april 2013 ("*Consultation draft of the internal <IR> framework*")
- Het visiedocument van de NBA van mei 2013 ("*Integrated reporting; het rapportagemodel van de toekomst*")
- Het Innovatiedebat van de NBA Young Profs gehouden op 29 mei 2013

Met deze reactie beogen wij inhoudelijk input te leveren aan het NBA bestuur met betrekking tot het onderwerp Integrated Reporting. Wij geven allereerst een terugkoppeling van het innovatiedebat op 29 mei 2013. Vervolgens gaan wij meer in detail in op het consultatiedocument van de IIRC.

Innovatiedebat 29 mei 2013

Een inhoudelijk verslag van het innovatiedebat is te vinden op onze website². Eén van de twee onderwerpen tijdens dit debat, was Integrated Reporting. Aan de hand van stellingen hebben de aanwezige Young Profs gediscussieerd over dit onderwerp.

Een samenvatting van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het debat:

1. Stakeholders moeten betrokken zijn bij het opstellen van (sectorspecifieke) onderwerpen ten behoeve van de vergelijkbaarheid van geïntegreerde rapportages;
2. Accountants zullen ten behoeve van de controle van geïntegreerde rapportages aandacht moeten besteden aan het proces van totstandkoming van opgenomen onderwerpen.

Daarnaast werd nadrukkelijk het kritische geluid naar voren gebracht of accountants zich wel moeten bezig houden met het geven van een oordeel over Integrated Reporting omdat zij al voldoende moeite hebben om zekerheid te verschaffen bij de jaarrekening. Gesuggereerd werd dat juist de verwachtingskloof toeneemt wanneer accountants zekerheid verschaffen bij geïntegreerde rapportages. Enerzijds doordat meer stakeholders worden bereikt en anderzijds omdat er een combinatie van zekerheid (hybride vorm) kan worden afgegeven zoals een beperkte mate van zekerheid op het maatschappelijk verantwoord verslag, terwijl een redelijke mate van zekerheid wordt afgegeven met betrekking tot de jaarrekening.

---

¹ Zie <http://www.nba.nl/Actueel/Nieuws/Nieuwsarchief/Consultatie-IIRC-raamwerk/>

² Zie

<http://www.nbayoungprofs.nl/NBAYoungprofs/Nieuws/Kritische+jonge+accountants+bij+innovatiedebat+NBA.aspx>

Visie

De IIRC stelt in haar consultatiedocument 24 vragen. Het doel van dit raamwerk is (zie par. 1.9) om de elementen te bepalen die inhoud geven aan een geïntegreerd verslag en organisaties te helpen op welke wijze zij dit op een zinvolle en transparante wijze naar voren kunnen brengen.

Als NBA Young Profs geven wij niet inhoudelijk antwoord op al deze 24 vooraf gedefinieerde vragen. Wel hebben wij een visie geformuleerd naar aanleiding van het innovatiedebat van jl. op basis waarvan wij enkele vragen uit het consultatiedocument kunnen aanhalen.

Internationale norm en samenwerking

Waar het raamwerk van de IIRC voornamelijk vanuit het ondernemingsperspectief is uitgewerkt is er ook behoefte aan een internationale norm voor controlestandaarden rondom geïntegreerde rapportages. In deze controlestandaarden dient tevens aandacht te zijn voor een nadere uitwerking van hybride vormen van zekerheid verschaffing en de vorm van de verklaring. Het 'Global Reporting Initiative' framework kan de basis vormen voor deze wettelijke grondslag. Tevens kan op dit punt gedacht worden aan samenwerking met IFAC.

Materialiteit

De vraag die tijdens het innovatiedebat aan de orde is gekomen, betreft hoe in het kader van het geïntegreerde rapport moet worden omgegaan met het begrip materialiteit. De IIRC vraagt input hoe de totstandkoming van de materialiteit zou moeten plaatsvinden (sectie 3^D, vraag 11). Tijdens het innovatiedebat hebben we nadrukkelijk gesproken over het betrekken van de stakeholders bij deze totstandkoming. Dit zou wat ons betreft nadrukkelijker in het framework van de IIRC naar voren mogen komen.

Zekerheid door extern accountant

De IIRC stelt in haar consultatiedocument dat zekerheid kan worden verschaft door een externe onafhankelijk controleur (sectie 5^E, vraag 19). De vraag is of de accountant deze taak kan vervullen. Tijdens het innovatiedebat van jl. blijkt dat jonge accountants divers tegen deze problematiek aankijken en zich afvragen of de accountant voldoende bagage heeft om zekerheid te verschaffen bij niet-financiële informatie.

Wij zijn echter van mening dat de accountant deze werkzaamheden zou moeten kunnen uitvoeren op basis van zijn huidige opleiding en ervaringen op controlegebied (de huidige Nederlandse standaard 3410N biedt hier ook al reeds enkele handvatten voor). De accountant kan al dan niet worden ondersteund door specialisten. Daarbij zijn wij van mening dat een generalistische accountant al lang niet meer bestaat en specialisten daarom wellicht kunnen mee tekenen in de controleverklaring. Wel dient opgemerkt te worden dat de accountant te allen tijde zijn verantwoordelijkheid behoudt en zelf zal moeten afwegen of (en zo ja, welke) specialisten hij inschakelt.

Mate van zekerheid

Een ander element betreft de mate waarin zekerheid kan worden verschaft aan het geïntegreerde rapport of individuele elementen van het rapport. Wij zijn van mening dat de basis van zekerheid die verschaft kan worden afhankelijk is van de criteria die worden gesteld. Daarbij speelt bijvoorbeeld mee in hoeverre sprake is van toekomstgerichte informatie. Derhalve benadrukt dit de wenselijkheid om tot een duidelijke norm te komen welke verankerd is in de internationale wet- en regelgeving.

Totstandkoming van geïntegreerde rapportage

De mate van zekerheid verschaffen bij het geïntegreerde rapport is naast de benodigde criteria afhankelijk van de wijze waarop de geïntegreerde rapportage tot stand is gekomen (sectie 3^E, vraag 13). Op voorhand lijkt de totstandkoming een belangrijk element te vormen van het gehele controleplan van niet-financiële informatie³. De nadruk van het controleplan zal derhalve liggen op procedures, richtlijnen en de controle van de werking van deze procedures en richtlijnen. Deze analyse opteert voor een voorstel waarbij zekerheid wordt verschaft over het proces van de totstandkoming van het geïntegreerde rapport.

---

³ Zie ook de tweede conclusie uit het innovatiedebat van 29 mei jl.

Ontwikkelingen op rapporteringsgebied

De hiervoor geschetste visie rondom Integrated Reporting sluit goed aan met een algemene ontwikkeling op rapporteringsgebied (en tevens controlegebied). Continuous reporting en monitoring zal volgens de NBA Young Profs aankomende jaren parallel innoveren met het concept van Integrated Reporting. Wij denken dat niet de ontwikkeling van taxonomieën, de beheersing van taxonomieën en de totstandkoming van de rapportering op basis van een taxonomie waarde toevoegt voor de gebruiker. Juist een externe onafhankelijke controle op het proces van totstandkoming van de gegevens en datasets biedt waarde voor de gebruiker. Hierbij kan de accountant zekerheid verschaffen. Deze denkwijze verandert de huidige inzichten dat de accountant voornamelijk het eindresultaat (het jaarverslag of het maatschappelijk verslag) controleert. De accountant geeft meer toegevoegde waarde wanneer hij het totstandkomingsproces van de data beoordeelt en hierover rapporteert.

Conclusie

Wanneer de elementen zoals hiervoor benoemd in ogeschouw worden genomen kan worden geconcludeerd dat Integrated Reporting wellicht niet het sleutelwoord van de toekomst is. Juist het begrip 'Integrated Thinking' verandert de rapporteringswijze en de toegevoegde waarde daarvan voor de onderneming. Integrated Thinking betreft een nieuwe denkwijze door bedrijven, ten behoeve van de stakeholders, om relevante informatie te verstrekken op een betrouwbare en tijdige manier. Accountants kunnen hun waarde toevoegen bij de betrouwbaarheid van deze informatie. Een adequate norm voor de accountant om zekerheid te verschaffen bij deze 'gedachte' is een 'must'.

Amsterdam, 12 juni 2013,
Namens de NBA Young Profs,

Arjan Suijker MSc RA
Bestuurslid en medevoorzitter werkgroep Innovatie

Tom Ooms MSc
Vicevoorzitter bestuur en medevoorzitter werkgroep Innovatie